

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЯҢА БҮЛӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«27» декабрь 2024 ел

№14/1

**«Яңа Бүләк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр
һәм өстәмәләр керту турында» Тукай муниципаль районы Яңа Бүләк
авыл жирлеге Советы карар проекты**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Яңа Бүләк авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Яңа Бүләк авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 24 сентябрендәге 42/1 номерлы Совет карары белән расланган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Яңа Бүләк авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына тубәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1 5 статьяның 1 өлеше 12 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:
«12) балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруду катнашу, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләү һәм тормышка ашыру, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруга мониторинг оештыру һәм гамәлгә ашыру;»;

1.2 5 статьяның 1 өлеше 21 пункты үз көчен югалткан дип танырга;

1.3 5 статьяның 1 өлешенә тубәндәге редакциядәге 21 пунктны өстәргә:
«21) «Шәхси ярдәмче хужалық турында» 2003 елның 7 июнендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алыш бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалық кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

1.4 6 статьяның 2 өлеше үз кочен югалткан дип танырга;

1.5 12 статьяның 3 өлеше 2 абзацын түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«Федераль законда билгеләнгән очракларда муниципаль сайлаулар муниципаль сайлауларны, жирле референдумны өзөрләүне һәм уздыруны оештыручы сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

1.6 19 статьяның 2 абзацы 5 пункттын түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«Авыл торак пункты старостасы вәкаләтләре составына әлеге авыл торак пункты керә торган жирлек Советы карары буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 40 статьясы 10 өлеше 1 - 7 һәм 9_2 пунктларында билгеләнгән очракларда вакытыннан алда туктатыла.»;

1.7 31 статьяның 9 өлешен түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«9. Жирлек Советы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәгэ 273-ФЗ номерлы Федеरаль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәгэ 230-ФЗ Федеरаль закон, «Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларның счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 07 маенданы 79-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны башкарырга тиеш, әгәр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда башкасы каралмаган булса.»;

1.8 31 статьяга түбәндәгे эчтәлектәге 9.1 пунктчасын өстәргә:

«9.1. Жирлек Советы депутаты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгэ 131-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яки җайга салу турында таләпләрне үтәмәгән һәм бурычларны башкармаган өчен җаваплылыктан, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәгэ 273-ФЗ номерлы Федеरаль законның 13 статьясы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә курсәтелгән затларга бәйле булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип танылган очракта азат ителә.»;

1.9 31 статьяның 10 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы көрәш турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек башлыгы, жирле үзидарәнең сайланулы башка

вазыйфай заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) карары белән Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.»;

1.10 31 статьяның 11 олеше тубәндәге редакциядә бәяни итәргә:

«11. Элеге статьяның 10 олеше нигезендә үткәрелгән тикшеру нәтиҗәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, «Аерым категория затларга Россия Федерациисе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларның счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) жирлек Советы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка башка жаваплылык чарасы куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә.»;

1.11 34 статьяның 1 олеше 30 пункттын 31 пункт дип санарга һәм тубәндәге эчтәлектәге 30 пунктны өстәргә:

«30) жирлек территориясен төзекләндеру кагыйдәләрен раслау, төзекләндеру өлкәндә предметы булып жирлек территориясен төзекләндеру кагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү таләпләрен үтәү булган муниципаль контролльне гамәлгә ашыру, жирлек территориясен элеге кагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыру»;

1.12 41 статьяның 1 олеше 11 пункттын үз көчен югалткан дип танырга, 12 пунктны 11 пункт дип санарга;

тубәндәге эчтәлектәге 12 пунктны өстәргә:

«12) аларның чит ил агенты статусын алуы;»;

1.13 44 статьяга тубәндәге эчтәлектәге 6 олешне өстәргә:

«6. Жирлек Башлыгы «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда коррупциягә каршы көрәш максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатыләр конфликтин булдырмау яки җайга салу турында таләпләрне үтәмәгән һәм бурычларны башкармаган өчен жаваплылыктан, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны башкармау «Коррупциягә каршы тору турында» 2008

елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законның 13 статьясы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә күрсәтелгән затларга бәйле булмаган хәлләрнең нәтижәсе дип танылган очракта азат ителә.»;

1.14 50 статьяның 1 пункты 5 өлеше 8 абзацы үз көчен югалткан дип танырга һәм түбәндәге эчтәлектәге абзац өстәргә:

«- «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә гражданнар алыш бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру.»;

1.15 50 статьяның 1 өлеше 6 пункты 3 абзацы үз кочен югалткан дип танырга;

1.16 50 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлектәге абзацларны өстәргә:

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашырудә, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын эшләүдә һәм гамәлгә ашырудә, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның тәп юнәлешләре буенча муниципаль программалар эшләүдә һәм гамәлгә ашырудә катнаша, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруга мониторинг оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыра.»;

1.17 VII бүлек һәм 54 статья үз көчләрен югалткан дип танырга, VIII - XV бүлекләрне VII-XIV бүлекләр дип санарага, 55-97 статьяларны 54-96 статьялар дип санарага;

1.18 55 статьяның 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – жирле үзидарә органы, муниципаль вазыйфанды биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән жирле үзидарә органындағы, әлеге Устав нигезендә төzelә торган комиссиядәге вазыйфа.»;

1.19 56 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

- «1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, жирле үзидарәнен дайми нигездә эшләүче һәм юридик зат булган сайланулы органының хәлиткеч тавыш хокукуна ия, комиссиядә дайми (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.
2. Муниципаль хезмәткәр булып федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджеты акчалары хисабына түләнә торган акчалата түләү өчен муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурычларны үтәүче граждан тора.
3. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләмиләр һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.»;

1.20 57 статьяның 1 олеше 5 пунктин түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү очен, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту очен кирәклө мәгълүматны һәм материалларны алу;»;

1.21 57 статьяның 3 олеше 4 пунктин түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«4) жирле үзидарә органында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;»;

1.22 57 статьяның 3 өлешенә түбәндәгे әтчәлектәге 12 пункты өстәргә:

«12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә турында» 2007 елның 2 мартаңдагы Федераль законның 15² статьясында каралган анкетадагы белешмәләргә аңа билгеле булган үзгәрешләр турында эшкә алучы вәкиленә (эш биручегә) язма рәвештә хәбер итәргә, эшкә алучы (эш бируче) вәкиле каары буенча үзгәреш кергән белешмәләрдән тыш (алга таба – анкетадагы белешмәләр).»;

1.23 74 статьяның 2 өлеше 17 пункты үз көчен югалткан дип танырга;

1.24 79 статьяны түбәндәгे редакциядә бәян итәргә:

«79 статья. Муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм үз көченә керү тәртибе

1. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, гамәлгә куючысы жирlek булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр алар рәсми халыкка игълан ителгәннән соң үз көченә керә.
2. Муниципаль норматив хокукый актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төзелгән килешүнә рәсми рәвештә халыкка житкерү булыш тора:
  - 1) тулы текстны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) рәсми бастырып чыгару; массакүләм мәгълүмат чарасы буларак теркәү турында таныклык ЭЛ № ФС 77-60244, Элемтә, мәгълүмати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәндә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) тарафыннан 17.12.2014 бирелгән.
  - 2) «Интернет» мәгълүмат-телеكومмуникация челтәрендә Тукай муниципаль районы сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) урнаштыру;
  - 3) жирlek территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру: Яңа Бүләк авылы, Г.Тукай ур., 38 й. (авыл мәдәният йорты бинасында); Иске Теләнче авылы, Ленин ур., 24 й. (ФАП бинасында); Бай-Бүләк авылы, М.Жәлил ур., 45 й. (ФАП бинасында); Күктәк Мирсәит авылы, Х.Такташ ур., 21 й. (ФАП бинасында).
3. Гражданнарың Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталына керүен тәэммин итү очен жирlek Башкарма комитеты бинасында түбәндәгे адрес буенча урнашкан «Интернет» мәгълүмат-телеكومмуникация челтәренә totashу пункты эшли: Яңа Бүләк авылы, Г.Тукай ур., 38 й.

4. Муниципаль норматив хокукий актлар, жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган килешүләр аларга кул куелган көннән алыш 10 көн эчендә халыкка житкерелә, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яки аларның аерым нигезләмәләреннән тыш.

5. Жирлек Советының салымнар həm жыемнар туринда норматив хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

6. Элеге статьяның 1 пунктында курсәтелмәгән муниципаль хокукий актлар, әгәр актның үзендә башкасы билгеләнмәгән булса, аларга имза куелган көннән үз көченә керә.

7. Муниципаль хокукий актларны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төzelгән килешүләрне халыкка житкерү (рәсми бастырып чыгарудан тыш) вакытлы матбуат басмаларының, «Интернет» мәгълүмат-телеكومмуникация чөлтәрендә тиешле сайтларның домен исемнәрен həm аларны массакүләм мәгълүмат чаралары буларак теркәү туринда белешмәләрне күрсәтеп, чөлтәр басмаларының исемлеге жирлек Башлыгының хокукий актын бастырып чыгару юлы белән жәмәмгатьчелеккә житкерелә.».

2. Элеге каарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә жибәрергә.

3. Элеге каарны мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә, районның рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) həm Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

4. Элеге каар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 44 статьясы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә.

5. Элеге каар үтәлешен контролльдә тотуны законлылык həm хокук тәртибе буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе

М.С.Сагетдинов

Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсендә 2025 елның 21 гыйнварендә теркәлгән №RU165393232025001